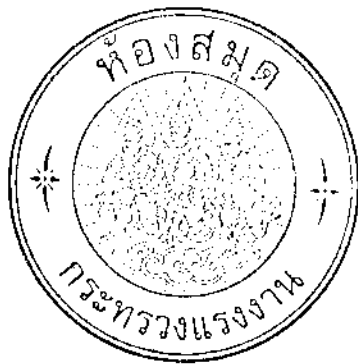

เอกสารผลงาน
เรื่อง
คู่มือการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์

ของ
นายณฤพ สุธรรเดชา
ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นักประชาสัมพันธ์ 6 ว
ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ส่วนสารนิเทศ
สำนักอำนวยการผู้บริหาร

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

112.05.6
N273K
2542
ธ.2

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

คู่มือการปฏิบัติงานด้าน

06411

๒ ๒ ๒

คำนำ

เอกสารผลงานทางวิชาการ เรื่องคู่มือการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งขึ้นดำรงตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์ 6 ว ของ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ส่วนสารนิเทศ สำนักอำนวยการผู้บริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และยังสามารถเป็นคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์ โดยผู้จัดทำมีความมุ่งหมายเป็นพิเศษที่จะให้ผู้ที่ศึกษาได้รับทราบถึงความหมาย ตลอดจนความเข้าใจเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์อย่างครอบคลุม รวมถึงแนวทางการปฏิบัติงาน การวางแผนด้านการประชาสัมพันธ์ การรู้จักสื่อประเภทต่างๆ การเลือกใช้สื่อ ความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน และเทคนิคการเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ เทคนิคการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์

ผู้จัดทำมีความเห็นว่าผู้ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์จำเป็นต้องมีความรอบรู้ถึงคุณลักษณะของสื่อประเภทต่างๆ การเขียน และวิธีการเผยแพร่ไปยังสื่อต่างๆ ดังได้กล่าวแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์บังเกิดประสิทธิผลในที่สุด

นฤป สุรเดชา

พฤษภาคม 2542

บทนำ

ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ในทุกวันนี้ เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง แม้สังคมบางส่วนจะยังไม่เข้าใจต้องแท้แน่ โดยมักจะเข้าใจผิดว่างานการต้อนรับ (Reception) หรือส่วนบริการตอบคำถาม (Information) คือทั้งหมดของงานการประชาสัมพันธ์ ซึ่งแท้ที่จริงแล้วสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่การที่จะทำการประชาสัมพันธ์ให้ได้ตรงตามความหมายที่แท้จริงก็ต้องอาศัย “กระบวนการเรียนรู้” ทั้งจากประสบการณ์การเข้าไปมีส่วนร่วมโดยตรง เป็นการผสมผสานระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติให้กลมกลืนกันอย่างมีศิลปะ และค่อยเป็นไปทีละเล็กทีละน้อยจนเกิดเป็นการปฏิบัติอย่างอัตโนมัติขึ้นในที่สุด การที่นักประชาสัมพันธ์ขาดประสบการณ์ ขาดความเข้าใจรูปแบบและเนื้อหาของงานการประชาสัมพันธ์อย่างถ่องแท้ บางครั้งก็จรรยาที่เข้าไปจึงอาจเป็นเพียงแค่การโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) เท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาให้เกิดขึ้นทั้งต่อองค์กรเองและความคาดหวังจากสังคมอย่างสิ้นเชิง

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ส่วนสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์มาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งพร้อมกับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม คือเมื่อปี 2537 และได้ผสมผสานแนวทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ควบคู่กันไป จากการที่ผู้ปฏิบัติล้วนมีประสบการณ์โดยตรงมาเป็นระยะเวลายาวนานพอสมควร ดังนั้นจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีผู้ใดผู้หนึ่งจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ขึ้นมา เพื่อใช้เป็นแนวทางทั้งในภาคทฤษฎีที่เป็นการอิงความรู้เชิงวิชาการ และด้านการปฏิบัติประสมประสานกันไป รวมถึงความสามารถเชิงปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในการเขียนข่าวซึ่งนับเป็นพื้นฐานที่ต้องอาศัยความชำนาญ ทักษะ ไหวพริบ หลายๆด้านประกอบกัน (Writing skill หรือทักษะในการเขียน) เนื่องจากว่า “ข่าว” ก็คือ “สาร” ทั้งหมดที่ผู้บริหารมุ่งหวัง และต้องการ “สื่อ” ละหอนให้เห็นถึง “ภาพพจน์” ขององค์กร ผ่านวิธีการ คือ “การประชาสัมพันธ์” (ซึ่งจะปรากฏในเอกสารคู่มือนี้) ไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยเอกสารคู่มือเล่มนี้จะพยายามให้เป็นเอกสารที่แนะอย่างเป็นรูปธรรมให้มากที่สุด เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์รุ่นใหม่จะได้เข้ามาเรียนรู้ด้วยตัวเอง และเกิดความเข้าใจในงานประชาสัมพันธ์อย่างถ่องแท้ต่อไป

สารบัญ

ความเป็นมาและความสำคัญของการประชาสัมพันธ์	1
ความหมายด้านการประชาสัมพันธ์	2
องค์ประกอบ 6 ประการของการวางแผนประชาสัมพันธ์	6
ขั้นตอนการวางแผนประชาสัมพันธ์	6
การศึกษาสถานการณ์ทั่วไป	7
การกำหนดจุดประสงค์	7
การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย	8
การเลือกสื่อและเทคนิคการใช้สื่อ	9
การกำหนดงบประมาณ	10
การประเมินผล	11
การหนังสือพิมพ์สัมพันธ์ สื่อมวลชนสัมพันธ์	13
สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์	14
วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์	15
ปัจจัยในการพิจารณาคัดเลือกสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์	16
ประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ และวิธีการต่างๆในการประชาสัมพันธ์	17
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	17
สื่อประเภทสิ่งพิมพ์	21
นิทรรศการ	24
การตัดข่าวหนังสือพิมพ์	24
การให้ข่าวหรือบทความแก่หนังสือพิมพ์	25
แฟ้มพร้อมทั้งเอกสารสำหรับสื่อมวลชน	25
ความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน	25
การติดต่อถึงประชาชนโดยจดหมาย	25
การพูดทางวิทยุกระจายเสียง	26
สารคดี	28
สารคดีประเภทแสดงเรื่องราวจริง	28
สารคดีแบบละคร	28
การเขียนข่าว	28
ความแตกต่างของความหมายการประชาสัมพันธ์ ในแง่มุมของนักข่าวกับนักประชาสัมพันธ์	29